

Film by the Sea 2022

Inhoudelijk verslag

Januari 2023
www.filmbythesea.nl

FILM BY THE SEA 2022

Inhoudelijk verslag

Inhoud

1. Algemeen – p. 2
2. Bezoekersaantallen – p. 3
3. Satellietsteden en online filmzaal – p. 4
4. Eregast en Career Achievement Award: Guillermo Arriaga – p. 4
5. Competities en awards – p. 6
6. Programmaroutes en boekverfilmingen – p. 11
7. Speciale evenementen – p. 12
8. Industry events – p. 15
9. Scenarioworkshop – p. 18
10. Educatieprogramma – p. 20
11. Marketing en communicatie – p. 21
12. Organisatie en festivalteam – p. 22

Bijlagen:

- 1: Publieksenquête filmprogramma – p. 24
- 2: Festivalgasten – p. 27
- 4: Boekverfilmingen – p. 31
- 3: Film by the Sea door het jaar – p. 32

Losse bijlagen:

- A: Persoverzicht
- B: Programmabrochure
- C: Festivalkatern de Filmkrant
- D: Festivalkatern De Bode
- E: Evenementenmonitor

1. Algemeen

Van 9 tot en met 18 september vond in Vlissingen de 24^e editie plaats van Film by the Sea. Het filmfestival noteerde dit jaar 34.033 bezoeken, een stijging van 15% ten opzichte van het tweede coronajaar 2021. Behalve in CineCity Vlissingen konden de filmliefhebbers dit jaar ook terecht in vijf satellietsteden en een online filmzaal.

Met 34.033 bezoeken noteerde Film by the Sea een stijging van 15% ten opzichte van de 29.074 van 2021, toen het festival voor het tweede jaar op rij moest plaatsvinden onder beperkende omstandigheden. Maar na twee jaren met beperkingen kon Film by the Sea dit jaar gelukkig weer plaatsvinden zonder anderhalve meter afstand en met feesten en partijen. De sfeer was dan ook optimaal en de stijging van de bezoekersaantallen, die tijdens het tweede coronajaar al zichtbaar was, zette gelukkig ook door. We zitten nog niet op het niveau van vóór corona, maar dat is helaas een trend die overal zichtbaar is in de culturele sector, dus Film by the Sea telt zijn zegeningen.

Uit onderzoek van het Kenniscentrum Kusttoerisme van de Hogeschool Zeeland bleek overigens dat maar liefst 12,3% van de bezoekers het festival in 2022 voor het eerste bezocht.

Van de bezoekers kwam 28,6% van buiten de provincie Zeeland, hetgeen eens te meer aantoont dat Film by the Sea meer is dan een regionaal festival. Hierop werd ingespeeld met twee trailer campagnes die landelijk te zien waren in bioscopen en filmtheaters.

Film by the Sea mocht vele gasten uit binnen- en buitenland verwelkomen. Het Openingsgala werd bijgewoond door scenarioschrijver **Katy Brand** van *Good Luck to You Leo Grande*. Eregast van het festival was de Mexicaanse auteur, scenarioschrijver en regisseur **Guillermo Arriaga** (meer over hem vanaf pagina 4). Kinderboekenschrijver **Paul van Loon** was een hele dag aanwezig om programma's te presenteren voor zowel pabostudenten als kinderen. Ook waren er online gasten aanwezig, zoals actrice/regisseur **Charlotte Gainsbourg** (*Jane by Charlotte*) en schrijfster **Miriam Toews** (*All My Puny Sorrows*). Zie voor een compleet gastenoverzicht bijlage 2.

Beeld uit openingsfilm *Good Luck to You, Leo Grande*

We constateerden dat Film by the Sea zich steviger inbedde in de Vlissingen en Zeeland. De steun van de gemeente en de provincie was solide, al blijft de gemeente vanwege zijn artikel 12-status nog steeds achter bij de provincie. Beide overheden bleken ook bereid een extra handje te helpen om de door de inflatie sterk gestegen kosten van met name de feesten en partijen, die we de afgelopen twee jaar moesten missen, te helpen dragen. Ook de samenwerking met de Vlissingse ondernemersvereniging werd verder verstevigd, resulterend in een festivalsfeer die zichtbaar was in veel winketalages en diverse speciale speciale evenementen, zoals een rode loper door de binnenstad en een body paint wedstrijd.

'Camjo' Britt Hoencamp verzorgde negen van de tien dagen een festivaljournaal en maakte ook een **aftermovie**, die in enkele minuten een goed beeld geeft van het festival en de sfeer: <https://www.youtube.com/watch?v=zkuZRvopQ1U>

Alle **festivaljournaals** zijn via deze link te bekijken: <https://www.filmbythesea.nl/festivaljournaals/>

2. Bezoekersaantallen

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal bezoeken	43.300	46.100	46.500	44.000	21.448	29.074	34.033
Aantal voorstellingen	361	359	382	471	499	514	474
Deelnemers educatie	5.420	8.199	5.135	5.226	3.483	6.851	6.961
Aantal films	137	119	121	180	124	180	107
Aantal lange films	120	107	111	147	94	151	99
Aantal korte films	17	12	10	33	30	29	31
Aantal premières (NL)	76	75	61	73	49	52	50
Aantal premières (import)	35	34	34	31	15	32	33
Aantal bezoeken online					278	1.557 (*)	112 (*)

Met 34.033 bezoeken noteerde Film by the Sea een stijging van 15% ten opzichte van de 29.074 van 2021, toen het festival voor het tweede jaar op rij moest plaatsvinden onder beperkende omstandigheden. Na twee jaren met beperkingen kon Film by the Sea dit jaar gelukkig weer plaatsvinden zonder anderhalve meter afstand en met feesten en partijen, en de stijging van de bezoekersaantallen zette gelukkig ook door. We zitten zeker nog niet op het niveau van vóór corona, maar dat is helaas een trend die overal zichtbaar is in de culturele sector.

De deelnemersaantallen aan ons educatieprogramma waren dit jaar daarentegen opnieuw aanzienlijk hoger dan in de jaren 2018 tot en met 2020.

De online bezoekersaantallen vielen enorm tegen. Met extra steun van het Filmfonds werd dit jaar het Container systeem opgetuigd, dat sinds corona door meerdere grote en kleinere festivals wordt gebruikt. Het kostte veel moeite om het systeem operationeel te krijgen. Daarnaast bleek het moeilijk om geschikte content te vinden, omdat veel distributeurs deze minder makkelijk beschikbaar stellen nu corona voorbij is. Hoewel het zeker een nobel streven is om potentiële bezoekers die om welke reden dan ook niet naar Zeeland willen of kunnen komen ook te bedienen, wegen de kosten en de inspanningen in dit geval niet op tegen de baten en de voordelen. De samenwerking met Pathé Thuis in 2021 was in dat opzicht veel vruchtbaarder. Desondanks bleek uit een door het Kenniscentrum Kusttoerisme van de Hogeschool Zeeland uitgevoerd onderzoek dat de online films door diegenen die ze bezochten zeer gewaardeerd werden.

(*) *N.B. Elk verkocht online ticket telt volgens onderzoek van Pathé Thuis voor gemiddeld 1,7 bezoekers.*

3. Satellietsteden en online filmzaal

Voor het derde jaar op rij vonden satellietvoorstellingen plaats in Zierikzee (fiZi), Goes (Podium 't Beest), Oostburg (Ledeltheater), Terneuzen (CineCity) en Bergen op Zoom (C-Cinema Kiek in de Pot/Cinema Paradiso). Hier waren de volgende films te zien:

Good Luck to You, Leo Grande; Rose; Entre deux mondes; Boiling Point; Wolf; La brigade, Three Thousand Years of Longing; The Drover's Wife: The Legend of Molly Johnson; Blind Ambition; Presque; Let It Be Morning; Vortex; Sundown; Cow

In de online filmzaal waren de volgende films te zien:

La brigade (openingsfilm); Beautiful Beings; A Traveler's Guide; Concerned Citizen; The Last Ones; Girls Girls Girls; Onder water; The Drovers's Wife: The Legend of Molly Johnson; Presque

De online filmzaal werd ingericht door Indyvideo met extra financiële steun van het Nederlands Filmfonds. Er valt zeker iets voor te zeggen dat hybride filmfestivals na corona 'here to stay' zijn, zoals het Filmfonds stelt. Mede daarom gaven wij gehoor aan het verzoek van het Filmfonds om, hoewel de beperkende maatregelen gelukkig verleden tijd zijn, toch een online filmzaal in te richten. Helaas vielen de bezoekerijfers enorm tegen. In totaal werden er slechts 112 bezoeken genoteerd. Dit staat in schril contrast met de online resultaten van 2021, toen er 1.557 tickets werden verkocht voor een door Film by the Sea gecureerde filmselectie die via Pathé Thuis te bekijken was. De conclusie die wij hieruit willen trekken, is dat online filmvertoningen voor festivals met internationale primeurs zoals IFFR en IDFA waarschijnlijk zinvoller zijn dan voor een festival als Film by the Sea, waar de nadruk toch meer ligt op voorpremières van films die later in het jaar de filmtheaters nog aandoen.

4. Eregast en Career Achievement Award: Guillermo Arriaga

Eregast Guillermo Arriaga met zijn Career Achievement Award (foto Lex de Meester)

Eregast van Film by the Sea 2022 was de Mexicaanse auteur, scenarioschrijver, producent en regisseur Guillermo Arriaga.

Tijdens de Awards Ceremony ontving Guillermo Arriaga uit handen van Anita Pijpelink, de Zeeuwse gedeputeerde voor cultuur, de Career Achievement Award van Film by the Sea. Gedurende het festival werden enkele van Arriaga's films vertoond, t.w. *The Burning Plain* (scenario en regie), *The Three Burials of Melquiades Estrada* (scenario) en de korte film *No One Left Behind* (scenario en regie).

In het kader van de scenarioworkshop van Film by the Sea werkte Arriaga mee aan een masterclass, die gemodereerd werd door journalist Frénk van der Linden en een publiek interview onder leiding van Gerlinda Heywegen.

Guillermo Arriaga (1958, Mexico-Stad) dankt zijn doorbraak aan de samenwerking met zijn landgenoot Alejandro Gonzalez Iñárritu, die drie films opleverde. Met de eerste, *Amores perros* (2000), gaf hij op overrompelende wijze zijn visitekaartje af. Hoewel Iñárritu terecht werd geprezen voor de weergaloze regie, kwamen het gegeven en de innovatieve vertelstructuur geheel en al voor rekening van Arriaga. Voor vrijwel al zijn werk put hij uit eigen ervaringen. Ook de manier waarop in die film verschillende verhaallijnen door elkaar worden gevlochten, is typerend voor Arriaga's schrijverschap. Aan de opbouw in drie aktes, dé blauwdruk van de klassieke Hollywoodfilm, heeft hij lak. Volgens Arriaga mag een bedacht verhaal even weerbarstig en grillig zijn als de werkelijkheid. Daarom springen zijn verhalen heen en weer in de tijd, én tussen personages die elkaars levens niet zelden fataal beïnvloeden. Zie Iñárritu's *21 Grams* (2003) en *Babel* (2006), maar ook *The Three Burials of Melquiades Estrada* (2005, van en met Tommy Lee Jones) en het door Arriaga geschreven en geregisseerde *The Burning Plain* (2008) met in de hoofdrollen Charlize Theron, Jennifer Lawrence én Kim Basinger.

Eregast Guillermo Arriaga met festivaldirecteur Jan Doense (foto Lex de Meester)

Arriaga's romans zijn ook in Nederlandse vertaling verschenen, onlangs nog het zeer positief ontvangen *Het vuur redden* (*Salvar el fuego*, Meridiaan Uitgevers). Met een 'brief

aan zijn lezers', schreef Arriaga in feite de beginselverklaring die op al zijn werk van toepassing is. "Wanneer ik een roman schrijf, heb ik een vaag idee van waar ik heen wil. Ik begin met een korte plot en laat vervolgens het verhaal tot me spreken. Tijdens het schrijven vind ik niks geweldiger dan van dag tot dag te ontdekken wie de personages zijn, wat ze willen, in welke richting ze zich bewegen. Ik vertel met de flarden van ervaringen die het leven mij heeft gegeven en gebruik mijn verbeelding om de gebieden te bestrijken die ik niet ken."

5. Competities en awards

5.1. Film & Literatuur

De Vakjury van Film by the Sea 2022: v.l.n.r. Victor Löw, voorzitter Mijke de Jong, Vamba Sherif, Roberta Pertzoldt en Roel van Bambost (foto Lex de Meester)

De competitie bestond dit jaar uit de volgende acht films:

- *Quake / Skjálfti*, regie Tinna Hrafnadóttir (IJsland)
- *The House Among the Cactuses / La casa entre los cactus*, regie Carlota González-Adrio (Spanje)
- *A Girl Returned / L'arminuta*, regie Giuseppe Bonito (Italië)
- *So Damn Easy Going / Så jävla Easy Going*, regie Christoffer Sandler (Zweden, Noorwegen)
- *The Emigrants / Utvandrararna*, regie Erik Poppe (Zweden, Denemarken, Noorwegen, Nieuw-Zeeland)
- *All My Puny Sorrows*, regie Michael McGowan (Canada)
- *Entre deux mondes / Ouistreham*, regie Emmanuel Carrère (Frankrijk)
- *Leonora addio*, regie Paolo Taviani (Italië)

De Vakjury onder voorzitterschap van filmmaker Mijke de Jong bestond verder uit acteur Victor Löw, journalist en kleinkunstenaar Roel van Bambost, auteur en journalist Vamba Sherif en actrice en kunstenaar Roberta Petzoldt. De Vakjury werd begeleid door Liesbeth Wolterbeek.

De winnaar van de Film & Literatuur Award 2022 werd *Entre deux mondes*. Uit het juryrapport: "Een urgente maatschappelijke film met een interessant dilemma. Kan en mag je als geëngageerde schrijfster, als research voor je boek, undercover deelnemen aan het leven van de mensen die je wil portretteren? Marianne Winkler (mooi vertolkt

door Juliette Binoche) kiest voor deze werkmethode die haar uiteindelijk voor een moreel dilemma zal plaatsen. Ze gaat aan de slag als schoonmaakster op de passagiersschepen in de haven van Ouistreham, vlakbij Caen, om het harde leven aan den lijve te ondervinden. Zonder haar kersverse collega's op de hoogte te stellen van haar echte drijfveren wordt ze geconfronteerd met de economische onzekerheid en de sociale onzichtbaarheid van de mensen met wie ze werkt. Gaandeweg raakt ze bevriend met twee vrouwelijke collega's Chrystèle en Marilou, weergaloos vertolkt door de niet professionele actrices Hélène Lambert en Léa Carne. Een intieme vriendschap volgt totdat Marianne ontmaskerd wordt. Daarnaast volgt de film de personages lang en in detail zodat je deelgenoot wordt van hun dagelijkse stress. Ze moeten keihard werken onder grote druk. Rennend van hut naar hut maken ze de ferry schoon. Time is money en 10 seconden langer doen over een kamer zorgt voor een uitbrander. In de korte pauzes zijn we getuige van de onderlinge vriendschappen en solidariteit. De film roept veel vragen op. Kan Marianne deel uitmaken van de groep zonder haar eigen identiteit prijs te geven? Had Marianne hetzelfde gezien indien ze haar collega's in vertrouwen had genomen? Was haar boek dan minder authentiek geworden. De film is niet eenduidig, geeft stof tot nadenken over de samenleving en je eigen rol daarin. Daarnaast spatten alle acteurs van het doek en zorgt de merendeels niet- professionele cast voor een authentieke levendige sfeer."

Scène uit *Entre deux mondes*

5.2. Vive le cinéma!

Het Franstalige competitieprogramma *Vive le cinéma!* bestond uit acht titels, t.w.:

- *Les passagers de la nuit*, regie Mikhaël Hers (Frankrijk)
- *Serre moi fort*, regie Matthieu Amalric (Frankrijk)
- *La vraie famille*, regie Fabien Gorgeart (Frankrijk)
- *Les héroïques*, regie Maxime Roy (Frankrijk)
- *Avec amour et acharnement*, regie Claire Denis (Frankrijk)
- *Maria Chapdelaine*, regie Sébastien Pilote (Canada)
- *Vortex*, regie Gaspar Noé (Frankrijk, België, Monaco)

- *Tori et Lokita*, regie Luc Dardenne (Frankrijk, België)

De jury bestond uit documentaireproducent en -distributeur Sara Höhner (voorzitter), cultureel attaché Friso Wijnen en zangers Britta Maria. De jury werd begeleid door Willem Millenaar.

Scène uit *Les héroïques*

Winnaar van de Prix Vive le cinéma! werd *Les héroïques*. Uit het juryrapport: "De jury van *Vive le Cinéma 2022* heeft unaniem gekozen voor *Michel de innemende antiheld*. Alles wat mis kan gaan staat op zijn CV en op zijn motorjack. Drugs en alcohol hebben zijn leven flink verkloot. Michel neemt je mee achter op zijn motor, een wereld in waar wij eigenlijk niet willen zijn. Hij zal wel moeten, maar we zien ook hoezeer Michel zijn best doet om oude demonen achter zich te laten. We kijken mee hoe hij steun zoekt bij de anonieme alcoholisten en daarbij zalvende bijbelteksten voor lief neemt. Vertederend is de scène waarin de ex van Michel hem voorhoudt dat hij niet voor haar of voor hun kind moet veranderen, maar in de allereerste plaats voor zichzelf, dat het hem slechts dan zal lukken clean te blijven en een nieuw bestaan op te bouwen. De jonge regisseur Maxime Roy, die hier zijn lange speelfilmdebuut maakt, laat een ontroerende chemie zien tussen vader en zoon in een troosteloze wereld waar vriendschap en hoop alles bij elkaar houdt. Het prachtige camerawerk, de schitterende kleuren en de goed gekozen muziek maken dat er in deze film eindeloos veel te genieten is. François Creton et son fils geven ons vanuit hun niet te benijden leven een glimp op betere tijden. En is dit niet iets waar we allemaal op hopen? De award voor beste film van de *Vive le Cinéma* competitie gaat naar *Les héroïques* van Maxime Roy."

5.3. Jongerenjury

De Jongerenjury telde dit jaar uit zeven leden. Deze juryleden verbleven een kleine week intern op het schip *De Vrijbouter*, dat afgemeerd lag in de haven van Vlissingen en volgden diverse workshops, o.a. het maken van videoclips en het recenseren van films, o.l.v. Perry Mulder en Rob Maaskant.

Ook door deze jury werden acht films beoordeeld, t.w.:

- *Beautiful Beings*, regie Guðmundur Arnar Guðmundsson (IJsland)
- *Las bestias / As bestas*, regie Rodrigo Sorogoyen (Spanje, Frankrijk)
- *L'arminuta / A Girl Returned*, regie Giuseppe Bonito (Italië)
- *Girls, Girls, Girls*, regie Alli Haapasalo (Finland)
- *Klondike*, regie Maryna Er Gorbach (Oekraïne, Turkije)
- *La nuit du 12*, regie Dominik Moll (Frankrijk, België)
- *So Damn Easy Going / Så jävla Easy Going*, regie Christoffer Sandler (Zweden, Noorwegen)
- *Tori et Lokita*, regie Luc Dardenne (Frankrijk, België)

Scène uit *Klondike*

Winnaar werd *Klondike*. Uit het juryrapport: "De stijl van de regisseuse en de beslissingen die zij genomen heeft, maken [deze film] excentriek. Het is een nieuwe vorm van een nieuwsbericht, dat het publiek in de huid stopt van twee slachtoffers die in een ontwikkelingsland proberen te overleven. Met kaders die symbolisch werden weergegeven door de cinematografie, werden de karakters (maar wij ook) hier gevangen gezet zonder enige weg naar buiten. De rauwe beelden en vooral de openingsscène leverden een intensiteit op die de hele film, en ook wanneer je er terug over denkt, bij je bleef. Wat onze winnende film zo bijzonder maakt, zijn de shockerende beelden, het continu geloofwaardige acteerwerk en bovenal hoe beeldend het verhaal verteld werd. Iedere film [die we zagen] heeft iets losgemaakt bij ons. We hebben lang gedebatteerd en uiteindelijk zijn we tot de conclusie gekomen dat er eentje boven de rest uitstak. Een actuele film, die niet bang is om de realiteit weer te geven en dit meesterlijk doet. Goed, de winnaar van de Jongerenjury-award 2022 is... *Klondike!*"

5.4. International Student Jury

De International Student Jury bestond uit elf internationale studenten van de University College Roosevelt en de Hogeschool Zeeland. Ook zij beoordeelden acht films, t.w.:

- *All My Puny Sorrows*, regie Michael McGowan (Canada)
- *A Girl Returned / L'arminuta*, regie Giuseppe Bonito (Italië)
- *Luzzu*, regie Alex Camilleri (Malta, VS)
- *Mediterraneo: The Law of the Sea*, regie Marcel Barrena (Spanje, Griekenland)
- *Der Passfälscher*, regie Maggie Peren (Duitsland, Luxemburg)
- *Serre moi fort*, regie Matthieu Amalric (Frankrijk)
- *Until Tomorrow*, regie Ali Asgari (Iran, Frankrijk)
- *Utama*, regie Alejandro Loayza Grisi (Bolivia, Uruguay, Frankrijk)

Scène uit *Mediterraneo: The Law of the Sea*

Winnaar werd *Mediterraneo: The Law of the Sea* van Marcel Barrena. Uit het juryrapport: *"We had a lot of debate for every film but when it came to this one... As soon as we walked out of the theater we all knew this was our winner. At our final discussion, this film was unanimously at the top of every single member's list. The masterful direction was evident throughout the film. What could've been a simple story about a man doing what he thought was right, was elevated beautifully by the character-focused writing that perfectly balanced humor and drama. The way the camera moved to immerse us in the story kept us all engaged until the very last shot. And the performances by the actors were simply incredible. While a lot of the other nominees for this award shined in different aspects of filmmaking... Mediterraneo: The Law of the Sea, for us, checked all of the boxes in a way that made it stand out."*

5.5. Zeeuwse filmprijzen

Tijdens de Awards Ceremony werden ook drie Zeeuwse filmprijzen uitgereikt. De winnaars ontvingen elk een geldprijs van 1.000 euro, beschikbaar gesteld door de Lions Club Vlissingen en het VEVAM Fonds. De prijs voor de Beste korte Zeeuwse fictiefilm ging naar [Sex Sells](#) van Rudi Brekelmans. De prijs voor de Beste korte Zeeuwse documentaire gong naar [5 uur en 35 minuten](#) van Remi Openeer. De prijs voor de Beste lange Zeeuwse documentaire, tenslotte, ging naar [Eindelienge](#) van de Hoekman Brothers

5.6. Awards Ceremony

De Awards Ceremony vond plaats op de laatste zaterdagmiddag van het festival. Het programma was volledig 'gescript' en geregisseerd door Katinka Wals en Laurien Hugas van 2 of the Guys, een gespecialiseerd bedrijf uit Hilversum. De presentatie was in handen van Paula Udondek en de muzikale omlijsting werd verzorgd door Britta Maria.

Optreden van Britta Maria tijdens de Awards Ceremony (foto Lex de Meester)

De volgende prijzen werden uitgereikt:

- Film & Literature Award: [Entre deux mondes](#) - Emmanuel Carrère
- Career Achievement Award: Guillermo Arriaga
- Le Prix Vive le Cinéma!: [Les heroïques](#) - Maxime Roy
- Prijs van de Jongerenjury: [Klondike](#) - Maryna Er Gorbach
- International Student Jury Award: [Mediterraneo: The Law of the Sea](#) - Marcel Barrena
- Beste korte Zeeuwse fictiefilm: [Sex Sells](#) - Rudi Brekelmans
- Beste korte Zeeuwse documentaire: [5 uur en 35 minuten](#) - Remi Openeer
- Beste lange Zeeuwse documentaire: [Eindelienge](#) - Hoekman Brothers

6. Programmaroutes en boekverfilmingen

6.1. Programmaroutes

Het festivalprogramma werd opgedeeld in een aantal routes, t.w.:

- Panorama
- Film & Literatuur
- Vive le Cinéma!
- Zeeuws licht: Zeeuwse films
- Documentaires
- Specials

In het programmaonderdeel Panorama werden Nederlandse premières en eenmalige bioscoopvertoningen gepresenteerd, deels gescout op andere festivals zoals de online European Film Market van Berlijn, Sundance en het online filmfestival van Cannes Online, deels aangeboden door Benelux distributeurs en deels door ons programmameteam getraceerd via websites en internationale vakbladen.

7. Speciale evenementen

Tijdens het festival vonden diverse speciale evenementen plaats.

Drive-in

Nadat tijdens corona de Machinefabriek, een voormalige werkhof van scheepswerf De Schelde, twee jaar achtereen was omgetoverd tot een drive-in bioscoop, vond dit jaar een drive-in plaats op het parkeerterrein van dezelfde Machinefabriek. Hier werd i.s.m. Mobiloscoop en Auto Poppe, dé autofilm bij uitstek, *Fast and Furious 7* van James Wan, vertoond. De Drive-in trok 126 bezoekers (63 auto's).

Bezoekers van de drive-in worden verwelkomd door Nina Beem Productions (foto Lex de Meester)

Filmconcert

In samenwerking met de stichting Klassieke Muziek Vlissingen werden in de Sint Jacobskerk in hartje Vlissingen een vertoning georganiseerd van de stille, precies een eeuw jonge klassieker *Blood and Sand* (1922) met Rudolph Valentino. Deze werd live begeleid door Daan van den Hurk van het Netherlands Silent Film Festival (vleugel), Tijn van der Sanden (flamencogitaar) en Frank van der Star (drums/percussie). Het filmconcert trok 131 bezoekers.

Openluchtvoorstelling op het strand

Op het strand bij Zandpaviljoen Pier 7 vond op zondag 11 september een openluchtvertoning plaats van Steven Spielbergs klassieker *E.T. the Extra-Terrestrial*,

die dit jaar zijn 40^e verjaardag vierde en voor die gelegenheid digitaal gerestaureerd was. Deze voorstelling was gratis toegankelijk en trok naar schatting 250 bezoekers.

Dag van de Zeeuwse film

De Dag van de Zeeuwse film werd op zaterdag 17 september gepresenteerd i.s.m. Omroep Zeeland, de Lions Club Vlissingen en het VEVAM Fonds. Hier waren o.a. de lange documentaires *Pronte wuiven*, *Eindelienge* en *De verdwenen lijnen van Marlow Moss* te zien. Ook werden acht korte documentaires en elf korte fictiefilms van Zeeuwse makelij vertoond. Aansluitend werden tijdens de Awards Ceremony drie cashprijzen van 1.000 euro elk uitgereikt.

Bezoekster van de première van de Zeeuwse documentaire *Pronte wuiven* (foto Lex de Meester)

Juryspecials

Alle leden van de vakjury verzorgden inleidingen bij speciaal geprogrammeerde films. Voorzitter Mijke de Jong presenteerde haar film *Along the Way*, acteur Victor Löw introduceerde zijn coronafilm *De openbaring*, actrice/kunstenares Robert Petzoldt presenteerde haar huidige favoriet *De schaduwwerkers*, presentator/kleinkunstenaar Roel van Bambost leidde *Ich Bin dein Mensch* in en schrijver/journalist Vamba Sherif, tenslotte, vertoonde *Atlantique*.

Live optredens

Na twee jaren met coronabeperkingen konden we in 2022 gelukkig weer de feesten en partijen organiseren die bij een festival horen. Het openingsgala werd luister bijgezet door Denise Jannah en haar band. Verder waren er optredens van Soulmania (muziek van *The Commitments*), Niels van der Gulik (hommage Ramses Shaffy) en Gruppo Sportivo (premièrefeest *Rock City: The Life We Live*). Deejay Shakedown Bennie verzorgde elke avond optredens en na afloop van de slotfilm *3.000 Years of Longing* was er een silent disco. Een ander hoogtepunt dat absoluut onmogelijk was tijdens corona, was de uitverkochte sing-along vertoning van de klassieker *Grease*.

Gruppo Sportivo na afloop van de première van Rock City (foto Lex de Meester)

The Underground Railroad

In het midden van de 19de eeuw bestond er een netwerk van vluchtroutes, langs welke slaafgemaakte zwarte Amerikanen naar het noorden konden vluchten. Schrijver Colson Whitehead nam voor zijn roman uit 2016 de benaming 'ondergrondse spoorlijn' letterlijk en laat zijn jonge hoofdpersoon Cora, samen met lotgenoot Caesar, per ondergrondse trein van Georgia naar een onbestemde toekomst reizen. Ze worden op de hielen gezeten door slavenjager Ridgeway.

De tiendelige verfilming van Whiteheads meesterlijke roman, geregisseerd door Barry Jenkins (*Moonlight*), ging in 2021 in première op streamingplatform Amazon. In beurtelings gruwelijke en betoverende beelden vertelt de serie een verhaal dat deels geschiedschrijving is, deels magisch-realistische fantasy. Een verhaal dat de kijker bij de strot grijpt en, in het licht van het na de dood van George Floyd opnieuw opgelaaide racismedebat, stof tot nadenken geeft.

The Underground Railroad was tijdens het festival te zien in vier blokken. Het eerste én het laatste blok werden ingeleid door Kofi Ogún, die zich in zijn werk (o.a. als spreker en moderator) bezighoudt met vraagstukken van kleur, kolonisatie en slavernij en hoe persoonlijke interacties en maatschappelijke ontwikkelingen effect hebben op denkbeelden, belangen en posities van mensen. Hier ging hij bij zijn inleidingen uitvoerig op in. Na afloop van de laatste episodes was er een dialoogtafel in samenwerking met Ketj Koti Zeeland, waarbij Surinaamse hapjes en drankjes werden geserveerd, maar vooral ook een dialoog plaatsvond: bezoekers praatten met elkaar na over de serie en de thema's die daarin aan bod kwamen, om zo van elkaar te leren en/of dichterbij elkaar te komen.

Paul van Loondag

Nadat op zaterdag 10 september i.s.m. de Zeeuwse Bibliotheek een goed bezochte voorleessessie van zijn werk op het Vlissingse strand plaats had gevonden, was kinderboekenauteur Paul van Loon op woensdag 15 september de speciale gast van Film by the Sea. In de ochtend vond een bijeenkomst met pabostudenten plaats en 's middags werden voor kinderen van verschillende leeftijden de verfilmingen van *De griezelbus* en *Dolfje Weerwolfje* vertoond. Na afloop van beide films vonden Q&A's plaats, waarna Van Loon in de hal van CineCity langdurig boeken signeerde.

Paul van Loon treedt op tijdens de Paul van Loon Kidsmiddag (foto Lex de Meester)

8. Industry events

Tijdens Film by the Sea vonden dit jaar drie industry events plaats. Deze events passen in het beleid om van Film by the Sea niet alleen een ontmoetingsplek voor filmliefhebbers te laten zijn, maar ook voor filmprofessionals.

Contactdag Nederlandse filmbranche

Op dinsdag 13 september 2022 vond voor de tweede keer tijdens Film by the Sea een Contactdag voor de Nederlandse filmbranche plaats. In 2021 werd deze oude traditie nieuw leven ingeblazen, toen bioscoopexploitanten (leden van de NVBF) en filmdistributeurs (leden van de FDN) vanuit heel Nederland naar Vlissingen kwamen om elkaar tussen de lockdowns in live te kunnen ontmoeten. Ook Nederlandse filmproducenten (leden van de NAPA) waren van de partij, want het thema van de dag was 'De bioscoop na corona'.

Zo'n 100 exploitanten, producenten, distributeurs, leveranciers en stakeholders uit de filmbranche verzamelden zich op dinsdag 13 september in Vlissingen voor de tweede editie van de Contactdag Nederlandse filmbranche, georganiseerd door Film by the Sea, de NVBF, FDN, NAPA en CineCityXL met steun van het CFAP Fonds.

Tijdens de ontvangst met een Zeeuwse lunch kon iedereen bijpraten. Festivaldirecteur Jan Doense opende het zaalprogramma. Floortje Smit sprak daarna als moderator over recente gebeurtenissen en het feit dat de hele filmwereld in beweging is – waarover gedurende de dag verder gesproken werd.

Paneldiscussie tijdens de Contactdag voor de filmbranche o.l.v. Floortje Smit (foto Lex de Meester)

Laura Houlgatte-Abbott, CEO van UNIC (Union Internationale des Cinémas), hield een keynote waarin ze terugblikte op de afgelopen moeizame jaren met zijn vele en snel veranderende maatregelen, bioscoopsluitingen en de moeizame terugkeer van het bezoek. Ze gaf een breed beeld van bezoekersaantallen in Europa waarbij Nederland positief uitstak, zeker in 2021. Verder sprak zij over aandeel en belang van lokale content. Nederland kan daarbij trots zijn op de kwaliteit die in de breedte geboden wordt.

Na de keynote sprak Floortje Smit verder met het panel, bestaande **Boris van der Ham** (voorzitter NVBF), **Rachel van Bommel** (producent Millstreet Films), **Huub Roelvink** (distributeur Cherry Pickers Filmdistributie), **Hajo Binsbergen** (distributeur Warner Bos.), **Marco de Ruiter** (Walt Disney Company Benelux) en **Géke Roelink** (exploitant, Filmhuis Den Haag). **Laura Houlgatte-Abbott** reageerde tot slot op de uitspraken van het panel en sprak over het (te) grote aanbod van Europese films, maar liefst 2.000 per jaar. Het grote aanbod aan films, Europees en internationaal, noodzaakt tot een goede communicatie met het publiek (wanneer en waar kan een film worden gezien) en een duidelijke programmering, die aansluit op de behoefte van de consument. De consument weet niet wat er wanneer draait, dat bewustzijn moet terugkomen.

In het tweede deel sprak het panel aan de hand van vijf stellingen verder. Ook het publiek kon, via de tool Mentimeter, reageren. De volgende stellingen werden gepresenteerd:

- *Een aantrekkelijk filmaanbod is niet genoeg om het bezoek weer op het oude niveau terug te brengen* (61 eens/18 oneens)
- *Streamers en bioscopen/filmtheaters profiteren er allebei van als ze elkaar niet als concurrenten zien* (64 eens/11 oneens)

- *Je kunt nu beter focussen op de terugkerende bezoekers (die zes keer per jaar naar de film gaan) dan op de grote groep incidentele bezoekers (16 eens/60 oneens)*
- *Nederlandse producenten moeten zich meer richten op films met een groot bezoekpotentieel leverde een tweespalt op in de zaal (36 eens/36 oneens)*
- *Door de huidige clustercrisis moet de prioriteit liggen op bedrijfsvoering, niet op methodes om mensen terug de bioscoop/het filmtheater in te lokken (4 eens/59 oneens)*

Na afloop bleven veel van de deelnemers eten en bezochten daarna de voorstelling *Films en sterren live in het theater* van René Mioch.

De Contactdag werd mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het CFAP Fonds.

Van boek naar doek

Het tweede industry event dat plaatsvond tijdens Film by the Sea, was Van boek naar doek. Op vrijdag 16 september verzamelden zo'n 12 filmproducenten (leden van de NAPA) en 19 boekuitgevers en rechtenagenten zich in Vlissingen om te netwerken en te overleggen over beschikbare verfilmingsrechten.

Uitgevers en producenten tijdens de pitchsessie van Van boek naar doek (foto Lex de Meester)

De dag begon met een vroege lunch in het CineCafé. Daarna verhuisde het gezelschap naar het MuZEEum (Maritiem museum Vlissingen), waar uitgevers en agenten in één op één speed dates hun portfolio pitchten bij de aanwezige producenten. Van boek naar doek werd afgesloten met een netwerkborrel in het CineCafé, waarbij ook de deelnemers aan de CineZee Industry Day aansloten.

Van boek naar doek werd georganiseerd door Film by the Sea in nauwe samenwerking met Shared Stories en de NAPA.

CineZee Industry Day

Het derde industry event was de CineZee Industry Day, die plaatsvond op vrijdag 16 september 2022. Met een dag vullend programma, inclusief netwerklunch, werden voornamelijk Zeeuwse maar ook niet-Zeeuwse filmprofessionals met elkaar in contact gebracht. Er werden seminars, lezingen en masterclasses gegeven door verschillende professionals uit de filmwereld.

Vijf vooraf geselecteerde filmmakers konden hun filmplannen pitchen aan een vakjury en kregen een financiële bijdrage voor hun filmproject. De dag werd afgesloten met een netwerkbordel.

De opkomst was boven verwachting; in totaal waren er over de hele dag 85 bezoekers, die zich positief uitlieten over de opzet van de dag. Het is duidelijk dat met deze Industry Day aan de behoefte naar meer contact tussen filmprofessionals in Zeeland is voorzien. Daarom is nu al besloten dat deze Industry Day ook volgend jaar weer zal plaatsvinden tijdens Film by the Sea.

De Industry Day werd georganiseerd door CineZee en de Zeeland Film Commission in samenwerking met Film by the Sea, en werd financieel ondersteund door het Nederlandse Filmfonds, de provincie Zeeland en het CFAP Fonds.

9. Scenarioworkshop

Scenarioworkshopdeelnemers en -coaches ontmoeten Guillermo Arriaga (foto Lex de Meester)

Van maandag 12 tot en met vrijdag 16 september 2022 vond de tweede editie plaats van een scenarioworkshop voor jonge en/of beginnende schrijvers. Negen deelnemers dompelden zich vijf dagen lang onder deskundige begeleiding van coaches Bertram en Valerie Bisscheroux onder in een intensief traject. Na afloop maakten vier deelnemers gebruik van de gelegenheid om een vervolgtraject in te gaan met de coaches.

De scenarioworkshop werd georganiseerd in nauwe samenwerking met de ScriptAcademy en stichting CineZee (v/h Filmalot), en kwam tot stand dankzij een bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds. De deelnemers werden begeleid bij het ontwikkelen van scenario's die merendeels gebaseerd waren op (korte) verhalen of andere publicaties, zoals bijvoorbeeld artikelen uit kranten of tijdschriften, of van websites. In de oproep werd hier specifiek om gevraagd.

Net als in 2021 werden de deelnemers geworven middels een oproep die verspreid werd door Film by the Sea (via website, nieuwsbrief en social media), de ScriptAcademy, stichting CineZee en stichting Miet Mi. Opvallend was dat er, in tegenstelling tot vorig jaar en ondanks de verhoogde activiteit van CineZee (v/h Filmalot) in het afgelopen jaar, maar één deelnemer uit Zeeland afkomstig was. Dit waren de deelnemers en hun projecten. Ook opmerkelijk: de gemiddelde leeftijd van de deelnemers was aan de hoge kant.

Tijdens de workshop maakten de deelnemers kennis met professionele scenariobegrippen. Zij werkten onder begeleiding van coaches **Bertram** en **Valerie Bisscheroux** aan kernpunten van de scenariostructuur, zoals *inciting incidents* en *plot points*. Zij oefenden met personageconstellaties en dramatische spanning. Handige schrijftechnieken en onzichtbare valkuilen werden met film- en scenariofragmenten gedefinieerd. Met korte schrijfopdrachten oefenden zij de opgedane kennis.

Acteurs Victor Löw, Cyriel Guds, Leny Breederveld, Nadja Hüpscher en storyboard artist Raimond van Soest in actie tijdens het Schrijfpaleis (foto Lex de Meester)

De workshop startte met een publiek toegankelijke masterclass door de vermaarde Mexicaanse scenarioschrijver en auteur **Guillermo Arriaga** onder leiding van journalist **Frénk van der Linden**, en werd afgesloten met een speciale editie van 'Het Schrijfpaleis', waarbij acteurs **Nadja Hüpscher**, **Leny Breederveld**, **Victor Löw** en **Cyriel Guds** onder regie van Valerie Bisscheroux scènes uit door de deelnemers geschreven scenario's opvoerden. Conceptual artist Raimond van Soest tekende live en ter plekke storyboards en actrice Genelva Krind reageerde als onvoorbereide 'toehoorder' vanuit de zaal op de diverse scènes.

Vier van de negen deelnemers werkten na afloop van de workshop direct verder aan hun scenario's en meldden zich aan voor een vervolgssessie met coaches Bertram en Valerie Bisscheroux bij het Eye Filmmuseum in Amsterdam. Deze vond plaats op maandag 23 januari 2023.

De scenarioworkshop werd mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds en krijgt in elk geval een vervolg in 2023.

10. Educatieprogramma

Het totaal aantal deelnemers aan het educatieprogramma van Film by the Sea was in 2022 ongeveer gelijk aan dat van 2021, te weten 4.377 leerlingen uit het primair onderwijs (4.408 in 2021) en 2.584 leerlingen uit het voortgezet onderwijs (2.335 in 2021).

Primair onderwijs

Voor de invulling van het educatieprogramma ten behoeve van het primair onderwijs speelde Film by the Sea ook nu weer in op de thema's die op de scholen en onder de jeugd spelen. Aan de hand hiervan werd een selectie gemaakt van films met lesmateriaal, dat klassikaal behandeld kon worden. De thema's waren o.a. klimaatverandering, identiteit, discriminatie, vervolging, vriendschap en conflicthantering en gezin en familie.

Omdat het voor leerlingen van scholen voor het basisonderwijs in Zeeland lastig is om naar Vlissingen te reizen, werden er ook dit jaar educatievoorstellingen georganiseerd bij Cinema Middelburg, fiZi in Zierikzee, Podium 't Beest in Goes en CineCity in Terneuzen. In Bergen op Zoom werden voorstellingen georganiseerd voor leerlingen van Tholen. De voorstellingen in Middelburg en Vlissingen werden georganiseerd i.s.m. Kunst Educatie Walcheren, de voorstellingen in Goes, Zierikzee en Bergen op Zoom i.s.m. Centrum voor Kunst- en Cultuureducatie Oosterschelderegio.

De deelnemende scholen konden voor leerlingenvervoer naar en van bioscoop of filmtheater gebruikmaken van de Cultuurbus.

In het kader van dit educatieprogramma werden de volgende films vertoond: *Wolfy, De slak en de walvis en andere avonturiers, Mijn moeder is een gorilla, Ook muizen gaan naar de hemel, Captain Nova, Marona, Waar is Anne Frank, Engel* en *Te ver weg*.

Voortgezet-, middelbaar- en hoger beroepsonderwijs

Al jaren organiseert Film by the Sea in samenwerking met HZ Cult en met steun van de Provincie Zeeland een educatieprogramma tijdens het filmfestival, dat gericht is op zowel het voortgezet onderwijs als het middelbaar- en hoger beroepsonderwijs. Dit programma vindt uitsluitend plaats in Vlissingen. Dankzij de steun van de provincie kunnen scholen uit heel Zeeland gebruik maken van busvervoer naar en van de bioscoop.

In samenwerking met Movies That Matter wordt jaarlijks een selectie van films gemaakt met als centraal thema mensenrechten. In 2022 werden films vertoond rondom seksualiteit, discriminatie, zelfbeschikking en de vluchtelingenproblematiek. 2.584 scholieren bezochten dit jaar dit educatieprogramma, verdeeld over achttien vertoningen met vijf verschillende moderatoren en vier gastsprekers. Onder de moderatoren waren onder andere presentatrices Eva Eikhout (BNN/VARA) en Lisa Wade (Klokhuis).

Presentatrice Eva Eikhout spreekt leerlingen van het VO toe (foto Lex de Meester)

Shadow Game

Een van de films die vertoond werden in het educatieprogramma VO was *Shadow Game*, een indrukwekkende documentaire waarin meerdere tienerjongen worden gevolgd die hun land zijn ontvlucht en bescherming proberen te vinden in Europa. De kijkers volgen de heftige verhalen van hun leeftijdsgenoten die in angst leven. Gastsprekers Birhat en Mo vertelden hun persoonlijke, gelijke verhaal over hun vlucht naar Nederland. Dit gaf de scholieren ook de kans om vragen te stellen.

De educatiefilms worden aangeboden in combinatie met voorbereidend lesmateriaal en een randprogramma bij de filmvertoning. Dit jaar werden naast *Shadow Game* ook de films *A Perfectly Normal Family*, *Das Glaszimmer*, *I Don't Wanna Dance*, *The Peanut Butter Falcon* en *The Hate U Give* vertoond.

11. Marketing en communicatie

Het **artwork** van Film by the Sea 2022 werd ontworpen en gemaakt door Eva Bonneur en werd mede mogelijk gemaakt door een speciale coronasteunbijdrage van de provincie Zeeland, die tot doel had Zeeuwse kunstenaars opdrachten te verschaffen. Het beeld van de 'zeemeeuwman' refereerde enerzijds aan 'Cannes aan de Noordzee', maar was daarnaast voor veel Vlissingers heel herkenbaar vanwege de prominente aanwezigheid van meeuwen in hun stad. Tijdens het festival was in de bovenhal van festivalbioscoop CineCity een kleine aan de productie van het artwork gewijde expositie te zien.

De festivaltrailer werd gemaakt door Wouter Sessink en was dankzij een sponsorovereenkomst met Jean Mineur Médiavision vanaf vier weken voor aanvang van het festival te zien in een groot aantal bioscopen en filmtheaters door heel Nederland. Door gebruik te maken van clips uit een groot aantal films die tijdens het festival te zien waren, werd gepoogd landelijk meer duidelijkheid te verschaffen over de inhoud van

Film by the Sea. Bekijk hier de festivaltrailer:
https://www.youtube.com/watch?v=ZPlw_JtsJq4

In de zomer was een door Make Way Film vervaardigde **zomertrailer** te zien, waarin Vlissingen en Film by the Sea aangeprezen werden als ideale nazomerbestemming. Bekijk hier de zomertrailer: <https://www.youtube.com/watch?v=UCCMisMlytI>

Er waren dit jaar twee **programmakranten**. In nauwe samenwerking met de Filmkrant werd een krant van 8 pagina's gemaakt, die in een oplage van 25.000 stuks landelijk werd verspreid als bijlage van de Filmkrant. In samenwerking met het Zeeuwse weekblad De Bode werd een katern van 8 pagina's gemaakt, dat in een oplage van 10.000 stuks werd verspreid door heel Zeeland.

Daarnaast werd specifiek voor de festivalbezoekers in Vlissingen een uitvouwbare **programmabrochure** in een oplage van 5.000 vervaardigde.

De beide programmakranten en de brochure werden mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van de Stichting Moerman Promotie Vlissingen en de Stichting Van de Sande, beide gevestigd in Vlissingen.

Festivalpartner TV5MONDE zond voorafgaand aan Film by the Sea een week lang de **festivaleader** uit met een aangepaste Franse eindtitels.

Via de **website** www.filmbythesea.nl, de digitale **nieuwsbrief** (normaal wekelijks, in de aanloop naar en tijdens het festival tweewekelijks) en **social media** (met name Facebook en Instagram) werden potentiële festivalbezoekers en andere geïnteresseerden geïnformeerd met nieuws op maat.

De **free publicity** werd verzorgd door het PR-bureau Triple P Entertainment, dat met name in de aanloop naar het festival via persberichten landelijk informatie verspreidde over de belangrijkste aankondigingen van Film by the Sea. Deze berichten gingen o.m. over openings- en slotfilm, eregast, de diverse competities en hun winnaars, en de bezoekersaantallen.

12. Organisatie en festivalteam

Algemeen

Sinds 2021 is de ontkoppeling van de publiek-private samenwerking tussen de stichting Film by the Sea en CineCity B.V. een feit. Het festival staat na een aantal moeilijke jaren nu weer geheel op eigen benen.

Kernteam

Jan Doense (artistiek directeur), Leo Zuidweg (financieel directeur), Jéan Rottier (festivalmanager), Rob de Kerf (sales) en Claudia Polverosi (office manager)

Programmateam

Harry Peters (senior programmer)(†), Gerlinda Heywegen, Ralph van Zuuren (tevens filmtransport), Nick Hortensius, Michèle Creemers, Bo van Scheyen (Zeeuwse films), Helge Prinsen, Annie Streng en Liesbeth Wolterbeek (Kijkclub 2.0)

Overige medewerkers

Yvonne Bakker (boekhouding), Pauline Verhoeven en Stefan van Erp (pers en publiciteit), Sonja Barentsen (marketing & communicatie), Carien Gorter (website en social media), Eva Bonneur en Sjoera van der Horst (vormgeving), Ed Geldof (facilitaire diensten, aankleding), Fernando Persijn en Jorine Heijboer (hospitality), Mart Jansink, Pascal Schweertman en Marcel Blanchard (techniek)

Vrijwilligers

Naast de teams van Film by the Sea en CineCity waren er dit jaar ongeveer 60 vrijwilligers betrokken bij de uitvoering van het festival. De door hen uitgevoerde taken waren zaalwacht, informatievoorziening, carservice, catering en diverse andere hand- en spandiensten,

Bestuur

Het bestuur van stichting Film by the Sea bestaat momenteel uit Marlene Wickel (voorzitter), Geert van Maanen (vicevoorzitter), Michiel de Rooij (penningmeester), Eva Cossée en Hester Jenkins. Het dagelijks bestuur bestaat uit Marlene Wickel en Geert van Maanen.

* * *

Bijlage 1: Publieksenquête filmprogramma

Festivalbezoekers konden per email via stem@filmbythesea.nl hun waardering voor geziene films kenbaar maken met cijfers van 1 (slecht) tot 5 (meesterwerk) en alles daar tussenin. Op sommige films is niet gestemd en de kiesdrempel is vastgesteld op vijf stemmen.

De publieksprijs van Film by the Sea is gewonnen door [Mediterraneo: The Law of the Sea](#) van Marcel Barrena. De publieksprijs werd toegekend door de bezoekers van Film by the Sea, die hun stem uitbrachten door een cijfer van 1 tot en met 5 te geven aan geziene films. *Mediterraneo: The Law of the Sea* vertelt het op ware gebeurtenissen gebaseerde verhaal van Oscar Camps, hoofd van een reddingsbrigade uit Barcelona, die zo geraakt wordt door het beeld van een verdronken kindje dat hij naar Lesbos vertrekt om hulp te bieden. Daar stuit hij op de nodige weerstand van lokale autoriteiten, waarop zijn rechterhand Gerard hem voorhoudt dat je in je eentje geen humanitaire crisis kunt oplossen. *Mediterraneo: The Law of the Sea* heeft nog geen Nederlandse distributeur.

Op de tweede plaats in de publiekspoll van Film by the Sea eindigde de documentaire [ZOEK! De vrouw, de hond en de dood](#) van Nederlandse filmmaker Mariëtte Faber, over twee vrouwelijke hondentrainers die speuren naar vermiste personen, vaak slachtoffers van een zelfverkozen dood. *ZOEK! – De vrouw, de hond en dood* is in oktober te zien in speciale voorstellingen bij diverse filmtheaters door het land en is op maandag 7 november uitgezonden bij NPO 2.

Scène uit ZOEK! De vrouw, de hond en de dood

Op de derde plaats eindigde [Presque](#) van de Franse filmmakers Bernard Campan en Alexandre Jollien, die tevens de hoofdrollen vertolken in dit feel good verhaal van een gehandicapte man en een begrafenisondernemer, die samen een road trip naar het zuiden Frankrijk maken. *Presque* beleefde in januari 2023 zijn Nederlandse bioscooprelease.

Dit waren de scores.

Nr	Titel	Gemiddelde waardering
1	Mediterraneo: The Law of the Sea	4,625
2	ZOEK! - De vrouw, de hond en de dood	4,463
3	Presque	4,450
4	The Burning Plain	4,444
5	Rose	4,423
6	Nothing to Laugh About	4,409
7	Une belle course	4,379
8	Onder water	4,363
9	All My Puny Sorrows	4,278
10	Las bestias	4,216
11	Back in Berlin	4,189
12	Moonage Daydream	4,180
13	Along the Way	4,174
14	Fanny: The Right to Rock	4,172
15	Revoir Paris	4,170
16	Good Luck to You, Leo Grande	4,160
17	Rock City: The Life We Live	4,111
18	Wolf	4,056
19	Sinjar	4,043
20	The Emigrants	4,041
21	Until Tomorrow	4,025
22	Beautiful Beings	4,015
23	Blood & Sand	4,000
24	La brigade	4,000
25	La vraie famille	4,000
26	Vortex	4,000
27	Blind Ambition	3,985
28	Vous n'aurez pas ma haine	3,982
29	Fisherman's Friends: One and All	3,955
30	Miss Viborg	3,946
31	Speer Goes to Hollywood	3,929
32	Tori et Lokita	3,925
33	Plus que jamais	3,895
34	Boiling Point	3,888
35	So Damn Easy Going	3,882
36	Entre deux mondes	3,872
37	La nuit du 12	3,788
38	The Kaiser of Atlantis	3,786
39	3/19	3,780
40	Nowhere	3,775
41	Les jeunes amants	3,769
42	The House Among the Cactuses	3,750
43	Ramses - où est mon prince?	3,727
44	Quake	3,720
45	A Girl Returned	3,717
46	Call Jane	3,696
47	The Drover's Wife	3,694
48	Lemon and Poppy Seed Cake	3,677
49	Ich bin dein Mensch	3,656
50	Let It Be Morning	3,640
51	Utama	3,606
52	Sundown	3,593
53	My Life as a Dog	3,588

54	De openbaring	3,571
55	Ritueel	3,550
56	Corsage	3,532
57	La ligne	3,512
58	The Last Ones	3,407
59	Les passagers de la nuit	3,406
60	Serre moi fort	3,391
61	Jane by Charlotte	3,375
62	Un Beau Matin	3,344
63	Maria Chapdaleine	3,308
64	Der Passfälscher	3,289
65	Klondike	3,278
66	Girls, Girls, Girls	3,205
67	Atlantique	3,125
68	Three Thousand Years of Longing	3,097
69	See How They Run	3,034
70	Cow	3,000
71	Avec amour et acharnement	2,861
72	Leonora addio	2,850
73	Concerned Citizen	2,826
74	Bodies Bodies Bodies	2,435

Bijlage 2: Festivalgasten

De volgende gasten bezochten Film by the Sea 2022, de meesten live en sommigen online.

Q&A met sommelier Pardon Taguzu, een van de hoofdpersonen uit de documentaire *Blind Ambition* (foto Lex de Meester)

Abid Chand+A1:C28	Filmmaker	Rodina	live
Ali Asgari	Filmmaker	Until Tomorrow	online
Angelique Duijndam	Raadslid	Gemeente Vlissingen	live
Anita Briem	Acteur	Quake	online
Anita Pijpelink	Gedeputeerde	Provincie Zeeland	live
Anke Tanihatu	Journalist	Omroep Zeeland	live
Annejet van der Zijl	Auteur	Openingsgala	live
Annelein Pompe	Filmmaker	De schaduwwerkers	live
Annemiek van der Hell	Producent	ZOEK! De vrouw, de hond en de dood	live
Annemiek van Gorp	Producent	The Kaiser of Atlantis	live
Bart Chabot	Auteur	Openingsgala	live
Bas van den Tillaar	Burgemeester	Gemeente Vlissingen	live
Benito Strangio	Director of Photography	Onder water	live
Bobby Lax	Filmmaker	Back in Berlin	live
Britta Maria	Zangeres	Jury Vive le cinéma!	live
Cees van Kempen	Filmmaker	Wolf	live
Charlotte Gainsbourg	Filmmaker	Jane par Charlotte	online

Chiem van Houweningen	Scenarioschrijver	Hommage Frans Weisz	live
Chris Mitchell	Filmmaker	Openingsgala	live
Christoph Buchwald	Uitgever	All My Puny Sorrows	live
Claire van Daal	Festivalprogrammeur	Nederlands Fim Festival	live
Connie Palmen	Schrijfster	Hommage Frans Weisz	live
Conxita Casanovas	Festivaldirecteur	Barcelona-Sant Jordi Int. Film Festival	live
Cyriel Guds	Acteur	Scenarioworkshop	live
Daan Jesse Venmans	Filmmaker	Een blik op morgen	live
Daan van den Hurk	Piano	Blood and Sand	live
Dave Schram	Producent	Openingsgala	live
David Behar	Directeur	Institut français des Pays-Bas	live
Denise Jannah	Band	Openingsgala	live
Dennis van Akkeren	Filmmaker	Praat met me	live
Digna Sinke	Filmmaker	Openingsgala	live
Edgar Kapp	Filmmaker	Onder water	live
Elisa Beuger	Acteur	Onder water	live
Erik de Bruyn	Filmmaker	Zwart zeegoud	live
Eva Vitija	Filmmaker	Loving Highsmith	online
Fifi Visser	Filmmaker	De verdwenen lijnen van Marlow Moss	live
Florette Dijkstra	Kunstenaar	De verdwenen lijnen van Marlow Moss	live
Frank Herrebout	Filmmaker	Middel X / Next Level	live
Frank van der Star	Drums en percussie	Blood and Sand	live
Frans Weisglas	Politicus	Openingsgala	live
Frénk van der Linden	Journalist	Masterclass Guillermo Arriaga	live
Friso Wijnen	Cultureel attaché	Jury Vive le cinéma!	live
Geert Van Rampelberg	Acteur	Ritueel	live
Genelva Krind	Acteur	Het schrijfpaleis	live
Gijs Haak	Filmmaker	Dertien dagen	live
Gijs van de Westelaken	Producent	Openingsgala	live
Giuseppe Bonito	Filmmaker	L'arminuta	live
Gruppo Sportivo	Band	Rock City	live
Guido van Hulzen	Producent	Onder water	live
Guillermo Arriaga	Schrijver	Career Achievement Award	live
Han Polman	Commissaris v.d. koning	Provincie Zeeland	live
Hedy D'Ancona	Politicus	Openingsgala	live
Heleen Rouw	Festivaldirecteur	Cinekid	live
Henk Tahitu	Filmmaker	Ruwe diamant	live
Henk van den Doel	Filmmaker	JOS: de mens als nuttige soort	live
Hoekman Brothers	Filmmakers	Eindelienge	live
Jaap Verseput	Filmmaker	Anywave 40	live
Jan Vantoortelboom	Auteur	Openingsgala	live

Jan-Frans Mulder	Burgemeester	Gemeente Hulst	live
Jasper Wolf	Director of Photography	Bodies Bodies Bodies	live
Jos Willemsen	Ecologisch boer	JOS: de mens als nuttige soort	live
Josefien van Kooten	Filmmaker	A Traveler's Guide	live
Jules Mathot	Filmmaker	Jurylid Zeeuwse films	live
Jules Mathôt	Filmmaker	Night by Night	live
Julia Grob	Filmmaker	Pop Down - Melt Up	live
Julia van de Graaff	Acteur/ Scenarioschrijver	Onder water	live
Kaj Driessen	Filmmaker	Mier	live
Karin van As	Presentatrice	Inleidingen	live
Katy Brand	Scenarioschrijver	Good Luck to You, Leo Grande	live
Kees-Jan Mulder	Filmmaker	Kun je wisselen	live
Kerry Woodward	Componist en dirigent	The Kaiser of Atlantis	live
Kim Wisse	Filmmaker	Als ik van mij is / De knuffel van mijn zus	live
Kofi Ogun	Moderator	The Underground Railroad	live
Kuba Szutkowski	Filmmaker	Onder water	live
Laura Houlgatte Abbott	CEO UNIC	Contactdag bioscoopbranche	live
Leny Breederveld	Actrice	Scenarioworkshop	live
Margot Schotel	Filmmaker	Pronte wuiven	live
Maria Peters	Filmmaker	Openingsgala	live
Mariëtte Faber	Filmmaker	ZOEK! De vrouw, de hond en de dood	live
Marjan van der Haar	Directeur	International Film Festival Rotterdam	live
Mark de Cloe	Filmmaker	Openingsgala	live
Matthijs van Heijningen	Producent	Openingsgala	live
Mijke de Jong	Filmmaker	Vakjury	live
Mira Mendel	Producent	Openingsgala	live
Miriam Toews	Auteur	All My Puny Sorrows	online
Monique van de Ven	Acteur	Openingsgala	live
Mylou Frenken	Kleinkunstenaar	Openingsgala	live
Nadja Hüpscher	Actrice	Scenarioworkshop	live
Nicko Christiansen	Muzikant	Rock City: The Way We Live	live
Niels van der Gulik	Muzikant	Ramses - ou est mon prince?	live
Pardon Taguzu	Sommelier	Blind Ambition	live
Paul Bertram	Coach	Scenarioworkshop	live
Paul van Loon	Auteur	Kindermiddag	live
Paula Udondek	Presentator	Awards Ceremony	live
Petar Kruit	Filmmaker	Mijn huiskamer	live
Peter Bouckaert	Producent	Ritueel	live
Peter Monsaert	Filmmaker	Nowhere	live
Peter Vink	Muzikant	Rock City: The Way We Live	live
Pien Vroonland	Filmmaker	Beter een duif	live

Raimond van Soest	Storyboard artist	Scenarioworkshop	live
Rebecca van Wittene	Filmmaker	Pronte wuuvn	live
Remie Openeer	Filmmaker	5 uur en 35 minuten	live
René Goossens	Producent	The Kaiser of Atlantis	live
René Mioch	Filmjournalist	Contactdag	live
René Mioch	Filmjournalist	Films & sterren LIVE in het theater	live
René van der Laan	Filmmaker	De Bergsediepsluis	live
Rob Maaskant	Kunstenaar	Jurylid Zeeuwse films	live
Rob van der Zwaag	Burgemeester	Veere Domburg	live
Roberta Petzoldt	Acteur/ kunstenaar	Vakjury	live
Roel van Bambost	Filmjournalist	Vakjury	live
Rolf Bosboom	Journalist	Provinciale Zeeuwse Courant	live
Ronald Faber	Filmmaker	Sepia	live
Rudi Brekelmans	Filmmaker	Sex Sells	live
Rudy Bennett	Muzikant	Rock City: The Way We Live	live
Sadaf Asgari	Acteur	Until Tomorrow	online
Sal Cracau	Wethouder cultuur	Gemeente Vlissingen	live
Sara Höhner	Producent/ distributeur	Jury Vive le cinéma!	live
Shakedown Benny	Deejay	9 t/m 18 september	live
Sonia Herman Dolz	Filmmaker	Openingsgala	live
Sophie van der Pol	Filmmaker	Uitchecktijd	live
Soulmania	Band	The Commitments	live
Stijn Westenend	Acteur	Onder water	live
Stine Jensen	Auteur	Openingsgala	live
Susanna Opstal	Filmmaker	The Night That Looked Like Day	live
Swen Blikman	Filmmaker	Anywave 40	live
Tijn van der Sanden	Flamencogitaar	Blood and Sand	live
Ton van Zandvoort	Filmmaker	A Traveler's Guide	live
Valerie Bisscheroux	Filmmaker	Het schrijfpaleis	live
Vamba Sherif	Auteur	Vakjury	live
Victor Löw	Acteur	Vakjury	live
Will Wissink	Filmmaker	Rock City: The Way We Live	live
Willem Millenaar	Docent	Jury Vive le cinéma!	live

Bijlage 3: Boekverfilmingen

Boekverfilmingen zijn de 'core business' van Film by the Sea. Inclusief de acht films in de Film & Literatuur Competitie waren tijdens Film by the Sea 2020 de volgende boek- of toneelverfilmingen te zien:

Film & literatuur competitie

All My Puny Sorrows (Miriam Toews)
The Emigrants (Vilhelm Moberg)
Entre deux mondes (Florence Aubenas) (essay)
The House Among the Cactuses (Paul Penn)
Leonora addio (Luigi Pirandello)
Der Passfälscher (Cioma Schönhaus)
Quake (Auður Jónsdóttir)
L'arminuta (Donatella di Pietrantonio)

Panorama

So Damn Easy Going (Jenny Jägerfeld)
Lemon and Poppy Seed Cake (Cristina Campos)
Let It Be Morning (Sayed Kashua)
La nuit du 12 (Pauline Guéna)
Ritueel (Mo Hayder)
Vous n'aurez pas ma haine (Antoine Leiris)

Vive le cinéma!

Avec amour et archnement (Christine Angot)
Maria Chapdelaine (Louis Hémon)
Serre moi fort (Claudine Galea)

Jeugdprogramma

Dolfje Weerwolfje (Paul van Loon)
De griezelbus (Paul van Loon)

Specials

Blood and Sand (Vicente Blasco Ibáñez)
The Commitments (Roddy Doyle)
The Underground Railroad (Colson Whitehead)
My Life as a Dog (Reidar Jönsson)
Naakt over de schutting (Rinus Ferdinandusse)

Educatieprogramma

Engel (Isa Hoes & Vlinder Kamerling)
Das Glaszimmer (Josef Einwanger)
The Hate U Give (Angie Thomas)
Mijn moeder is een gorilla (Frida Nilsson)
Ook muizen gaan naar de hemel (Iva Procházková)
De slak en de walvis (Julia Donaldson en Alex Scheffler)
Waar is Anne Frank? (Ari Folman en Anne Frank)

Literaire documentaires

Inedita: Susanna Tamaro Unplugged (Susanna Tamaro)
Loving Highsmith (Patricia Highsmith)
Milan Kundera: From The Joke to Insignificance (Milan Kundera)

Bijlage 4: Film by the Sea door het jaar

In het kader van Film by the Sea door het jaar wordt het hele jaar door een voorpremière gepresenteerd in CineCity Terneuzen (maandagavond) en CineCity Vlissingen (dinsdagmiddag en -avond). Voorstellingen in het kader van Film by the Sea door het jaar vinden ook plaats bij fiZi in Zierikzee, Podium 't Beest in Goes en het Ledeltheater in Oostburg. Deze theaters waren ook de satelliettheaters van het festival. Dit zijn de films die te zien waren in de speelweken van 17 januari tot en met 29 december 2022.

Filmtitel	Speelweek
Tragedy of Macbeth, The	27/01/2022
Olga	03/02/2022
Worst Person in the World, The	10/02/2022
Natural Light	17/02/2022
Haute couture	24/02/2022
Silence of the Tides	03/03/2022
Drive My Car	10/03/2022
Mif, La	17/03/2022
C'mon C'mon	24/03/2022
A Chiara	31/03/2022
Hero, AŞ	07/04/2022
Événement, L'	14/04/2022
Olympiades, Les	21/04/2022
Nobody Has to Know	28/04/2022
Mothering Sunday	05/05/2022
Lunana: A Yak in the Classroom	12/05/2022
Illusions perdues	19/05/2022
Buen pátron, El	26/05/2022
Délicieux	02/06/2022
Encore	09/06/2022
Hit the Road	16/06/2022
Piccolo corpo	23/06/2022
Consecuencias, Las	30/06/2022
Last Bus, The	07/07/2022
Supereroi (Superheroes)	14/07/2022
Mes frères et moi	21/07/2022
Clara Sola	28/07/2022
Alcarràs	04/08/2022
Amour c'est mieux que la vie, L'	11/08/2022
Lingui, the Sacred Bonds	18/08/2022
Decision to Leave	25/08/2022
Princess, The	01/09/2022
Corsage	08/09/2022
Love, Spells and All That	15/09/2022
Beste meneer Bouterse	22/09/2022
Passagers de la nuit, Les	29/09/2022
Competencia oficial	06/10/2022
Wild Port of Europe	13/10/2022
Close	20/10/2022
Return to Dust	27/10/2022
Holy Spider	03/11/2022
Lost King, The	10/11/2022
Emily	17/11/2022

Blind Ambition	24/11/2022
Call Jane	01/12/2022
Triangle of Sadness	08/12/2022
À plein temps	15/12/2022
Living	22/12/2022
Mascarade	29/12/2022